

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยการให้ความรู้แก่ผู้เสียภาษี ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

#### รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) แบบ 2 กลุ่ม วัดก่อนและวัดหลัง (The Pretest-Posttest Control Group Design) โดยใช้แบบแผนการวิจัย ดังนี้ (เกตุมณี มากมี, 2550 : 95-96) มีการประเมินความรู้ ก่อนและหลัง ดังนี้

|                | Pretest        | Treatment                       | Posttest       |
|----------------|----------------|---------------------------------|----------------|
| E              | O <sub>1</sub> | X                               | O <sub>2</sub> |
| C              | O <sub>1</sub> |                                 | O <sub>2</sub> |
| E              | หมายถึง        | กลุ่มทดลอง                      |                |
| C              | หมายถึง        | กลุ่มควบคุม                     |                |
| X              | หมายถึง        | วิธีการฝึกอบรม                  |                |
| O <sub>1</sub> | หมายถึง        | การประเมินความรู้ก่อนการฝึกอบรม |                |
| O <sub>2</sub> | หมายถึง        | การประเมินความรู้หลังการฝึกอบรม |                |

แบบนี้นี้กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับการสุ่มเข้าประจำกลุ่ม แต่ทั้งสองกลุ่มมีการระดมความคิดความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้เสียภาษี จำนวน 50 ครอบครัว ๆ ละ 1 คน จำนวนทั้งสิ้น 50 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งทั้งสองกลุ่มจะมีการประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม จากนั้นกลุ่มทดลองให้ความรู้โดย

วิธีการฝึกรอบรมที่ใช้ชุดฝึกรอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษี แต่กลุ่มควบคุมให้ความรู้โดยการแจกเอกสารแผ่นพับให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน คือ เปรียบเทียบทั้งการวัดก่อนและวัดหลัง และเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการทดลองกับไม่ได้รับการทดลอง

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

### ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2554 จำนวน 120 ครัวเรือน

### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected) โดยใช้เกณฑ์การสมัครใจที่จะเข้ารับการฝึกรอบรมโดยใช้ชุดฝึกรอบรมที่เหมาะสมกับการเก็บภาษีจำนวน 50 ครัวเรือน ๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน ที่ให้ความรู้โดยการฝึกรอบรมที่ใช้ชุดฝึกรอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษีด้านระเบียบ กฎหมายของภาษีท้องถิ่น ด้านวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษี ด้านบทลงโทษทางภาษี และหน้าที่ของผู้เสียภาษี โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาลและวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้ฝึกรอบรม
2. กลุ่มควบคุม จำนวน 25 คน ที่ให้ความรู้โดยการศึกษาจากเอกสารชุดฝึกรอบรมที่ผู้วิจัยแจกให้

## เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด ได้แก่

1. เครื่องมือที่เป็นนวัตกรรม ได้แก่ ชุดฝึกรอบรม เรื่องเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายของภาษีท้องถิ่น ด้านวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษี ด้านบทลงโทษทางภาษีและหน้าที่ของผู้เสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้ายและภาษีบำรุงท้องที่ ประกอบด้วย 1) เอกสารคู่มือสำหรับผู้เสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้ายและภาษีบำรุงท้องที่ 2) คู่มือสำหรับวิทยากร 3) แผ่นพับให้ความรู้
2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลผู้เสียภาษีในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบประเมิน 3) แบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ มี 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐาน สถานภาพของผู้เสียภาษี มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาอุปสรรคของการเสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลแม่แจ่ม  
ที่เกิดขึ้น จำนวน 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 4.21 – 5.00 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้น้อยที่สุด

ระดับ 3.41 – 4.20 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้น้อย

ระดับ 2.61 – 3.40 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้ปานกลาง

ระดับ 1.81 – 2.60 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้น้อย

ระดับ 1.00 – 1.80 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้มากที่สุด

2.2 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี โรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย  
และภาษีบำรุงท้องที่ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยการให้คะแนนมี 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 4.21 – 5.00 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้น้อยที่สุด

ระดับ 3.41 – 4.20 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้น้อย

ระดับ 2.61 – 3.40 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้ปานกลาง

ระดับ 1.81 – 2.60 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้น้อย

ระดับ 1.00 – 1.80 หมายถึง ปัญหา อุปสรรคในประเด็นนี้มากที่สุด

เพื่อใช้ประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม

ตอนที่ 3 ประเมินผลกระทบการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม

2.3 แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแนวคำถามปลายเปิด เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้เสียภาษี  
ในเขตเทศบาลตำบลแม่แจ่มเกี่ยวกับความพึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจและเกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดเก็บ  
ภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม ก่อนและหลังการฝึกอบรมสิ้นสุดลงมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวผู้เสียภาษี

ตอนที่ 2 ข้อมูลการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการทดลอง  
โดยใช้วิธีการฝึกอบรมตามขั้นตอน ดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของผู้เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลแม่แจ่ม โดยการระดมความคิด สอบถามความสมัครใจและปัญหาอุปสรรคในการเสียภาษี จาก 150 ครัวเรือน คัดเลือกที่สมัครใจ เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษี จำนวน 50 ครัวเรือน ๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 25 คน

2. สอบถามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจในการเสียภาษี จากประชาชนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ด้านอายุ เพศ การศึกษาและ พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ใกล้เคียงกัน และสอบถามผลการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่ ก่อนและหลังการฝึกอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายและ ภาษีบำรุงท้องที่ก่อนการฝึกอบรม

4. ดำเนินการฝึกอบรมให้แก่กลุ่มทดลอง โดยวิธีการฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านวิธีการ และขั้นตอนในการเสียภาษี ด้านบทลงโทษทางภาษีและหน้าที่ของผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่

5. ดำเนินการให้ความรู้แก่กลุ่มควบคุม โดยแจกเอกสารชุดฝึกอบรมให้ศึกษาหา ความรู้ด้วยตนเอง

6. ประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย วิธีการขั้นตอนการเสียภาษี บทลงโทษทางภาษีและหน้าที่ของผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่หลังการ ฝึกอบรมทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

7. สัมภาษณ์ผู้เสียภาษีทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองเกี่ยวกับความพึงพอใจและ ความรู้ ความเข้าใจของชุดฝึกอบรมภายหลังการฝึกอบรมสิ้นสุดลง

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

##### 1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

1.1 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยการเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจ หลังการฝึกอบรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.2. แบบทดสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาล ตำบลแม่แจ่ม โดยการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย เป็นการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบความ

คิดเห็นที่ดีต่อชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษีทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการฝึกอบรม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผล มีดังนี้

การให้คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี มี 5 ระดับ

|                               |             |       |
|-------------------------------|-------------|-------|
| มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด  | 1.00 – 1.80 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจมาก        | 1.81 – 2.60 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง    | 2.61 – 3.40 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจน้อย       | 3.41 – 4.20 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด | 4.21 – 5.00 | คะแนน |

การให้คะแนนความคิดเห็นที่ดีต่อชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษีมี

5 ระดับ

|                               |             |       |
|-------------------------------|-------------|-------|
| มีความคิดเห็นที่ดีมากที่สุด   | 1.00 – 1.80 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจมาก        | 1.81 – 2.60 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง    | 2.61 – 3.40 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจน้อย       | 3.41 – 4.20 | คะแนน |
| มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด | 4.21 – 5.00 | คะแนน |

การแปลผลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี มีดังนี้

|             |             |         |                                      |
|-------------|-------------|---------|--------------------------------------|
| คะแนนเฉลี่ย | 1.00 – 1.80 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด  |
| คะแนนเฉลี่ย | 1.81 – 2.60 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก        |
| คะแนนเฉลี่ย | 2.61 – 3.40 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง    |
| คะแนนเฉลี่ย | 3.41 – 4.20 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย       |
| คะแนนเฉลี่ย | 4.21 – 5.00 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด |

การแปลผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษี มีดังนี้

|             |             |         |                                      |
|-------------|-------------|---------|--------------------------------------|
| คะแนนเฉลี่ย | 1.00 – 1.80 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด  |
| คะแนนเฉลี่ย | 1.81 – 2.60 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก        |
| คะแนนเฉลี่ย | 2.61 – 3.40 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง    |
| คะแนนเฉลี่ย | 3.41 – 4.20 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย       |
| คะแนนเฉลี่ย | 4.21 – 5.00 | หมายถึง | มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด |

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณยังได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปใน

การวิเคราะห์ร่วมด้วยอีกทางหนึ่ง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เสียภาษีในเขตเทศบาล ตำบลแม่แจ่มนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการบรรยายเปรียบเทียบ การทดลองก่อนและหลังการฝึกอบรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{f_i \times 100}{f_n}$$

เมื่อ  $f_i$  คือ ความถี่ของประเด็นที่ต้องการศึกษา

$f_n$  คือ ความถี่ทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้ตอบ

2. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการ ฝึกอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (t-dependent)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{sp^2 \left( \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

3. ค่าเฉลี่ย (mean)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

$$\text{สูตร std dev} = \sqrt{\text{variance}}$$

5. การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

$\sum R$  คือ ผลรวมของคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ